

$$\frac{\partial f}{\partial x_i}(x) u_i + \dots$$

Usean muuttujan funktiot I, koe 22.10.2012

kesto n. 3 h

$$f(A \cap B(x_0, \delta)) \subset B(f(x_0), \epsilon)$$

1. Olkoon $x_0 \in A \subset \mathbb{R}^n$. Miten määritellään se, että kuvaus $f : A \rightarrow \mathbb{R}^m$ on jatkuva pisteessä x_0 ? Osoita, että kuvaus $f : A \rightarrow \mathbb{R}^m$ on jatkuva pisteessä x_0 , jos ja vain jos $\lim_{k \rightarrow \infty} f(x_k) = f(x_0)$ aina, kun (x_k) on sellainen jono, että $x_k \in A$ kaikilla $k \in \mathbb{N}$ ja $\lim_{k \rightarrow \infty} x_k = x_0$.

2. (a) Olkoon $A \subset \mathbb{R}^n$, x A :n sisäpiste ja $u \in \mathbb{R}^n$ vektori, jolle $\|u\| = 1$.
 1. Olkoon $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ funktio. Miten määritellään f :n suunnattu derivaatta $D_u f(x)$ pisteessä x suuntaan u ? Todista: Jos f on differentioitua pisteessä x , niin $D_u f(x)$ on olemassa. Johda samalla $D_u f(x)$:lle laskukaava, jossa esiintyy $\nabla f(x)$.

(b) Määritellään funktio $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ kaavalla

$$\nabla f = \left(\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y} \right) \quad f(x, y) = \frac{e^{x^2 y}}{1 + x^2 + y^2}$$

Määritä kullekin $u = (u_1, u_2) \in \mathbb{R}^2$, jolle $\|u\| = 1$, suunnattu derivaatta $D_u f(1, 0)$. Millä u :n valinnalla $D_u f(1, 0)$ on mahdollisimman suuri?

3. Olkoon

$$A = \left\{ (x, y) \mid x \geq 0, 0 \leq y \leq \frac{x}{1 + x^4} \right\}$$

Osoita, että A on avaruuden $\mathbb{R}^2$ suljettu osajoukko. Onko A kompakti. Osoita, että kaavalla

$$f(x, y) = xy$$

määritellyn funktion f joukossa A saamien arvojen joukossa on suurin ja pienin. Mitkä nämä suurin ja pienin arvo ovat?

(a) Olkoon $E = \{ (x, y, z) \mid x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0, 0 \leq x + y + z \leq 1 \}$. Määritä $\int_E f$ ja $\int_E g$, kun f määritellään kaavalla $f(x, y, z) = yz$ ja g kaavalla $g(x, y, z) = yz + xz + xy$.

(b) Määritellään polku $\gamma : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^3$ kaavalla

$$\gamma(t) = \left(t, \frac{1}{2}t^2, \frac{2}{3}t\sqrt{2t} \right)$$

Määritä $\int_\gamma f ds$ (integraali kaarenpituuden suhteen), kun funktio f on määritelty kaavalla $f(x, y, z) = xyz$.

$$x \left(\frac{1}{x} - x^3 \right) \quad x \rightarrow 0 \rightarrow 0$$

$$x \left(\frac{1}{x} - x^3 \right) \quad x \rightarrow \infty \rightarrow \infty$$